

Jan Louwers. Oudere supporters spreken de naam van de legendarische voetballer van het kampioensteam uit 1954 met respect uit. FC Eindhoven eerde de topspeler van weleer door in 1994 het stadion naar hem te vernoemen. De jongere generatie kent hem wellicht van vergeelde krantenfoto's of van zijn tweewekelijkse bezoeken aan de thuiswedstrijden van FC Eindhoven. Wat voor voetballer was hij eigenlijk? Wie kan beter antwoord geven op deze vraag dan Jan Louwers zelf.

Portret Jan Louwers

Van "Jantje Pingel"

tot Grootmeester van de assist

Tekst: André Driessen. Foto's: Peter Tops.

Vanuit zijn woning in Veldhoven gaat Jan Louwers zeventig jaar terug in de tijd: de periode van de Duitse bezetting van ons land. "Het klinkt een beetje cru", begint de 81-jarige ex-speler zijn levensverhaal. "Maar de Tweede Wereldoorlog heeft een belangrijk aandeel gehad in mijn vorming als voetballer. De Duitsers confisqueerden de lagere school. Dat betekende dat mijn vriendjes en ik een zee aan vrije tijd kregen. Van 's morgens vroeg totdat het donker werd traptten we tegen een bal. Tussen de grote jongens op straat heb ik het spelletje echt geleerd." Het was een periode waarin de pastoor en de onderwijzer de dienst uitmaakten. "Jongeren van tegenwoordig kunnen zich dat nauwelijks voorstellen", zegt Jan Louwers lachend. "Het was een bijna feodale tijd waarin we om 21.00 uur in ons bed moesten liggen. Als je tien minuten later onder de wol kroop, kreeg je direct straf. Mijn ouders hielden mijn zakgeld in en ik moest een week lang om 20.00 uur naar bed."

Gestelse Boys

De gezondheid is broos geworden bij Jan Louwers, maar als hij over voetbal praat, springen de poppetjes in zijn ogen op en trappen figuurlijk tegen een bal. De liefde voor het spel is sinds zijn jeugd in de Eindhovense wijk Gestel niet verdwenen. Anderhalf uur praat hij onafgebroken over zijn voetbalcarrière die startte bij Gestelse Boys, de volksclub die in 2005 samen met Veloc fuseerde tot V.V. Gestel. "In mijn tienerjaren was jeugdvoetbal nog dun gezaaid", haalt Jan Louwers herinneringen op. "In het eerste van Gestelse Boys voetbalden 4 oudere broers van mij. Medespelers zeiden: waarom doet

jullie Jantje niet een keer mee? Zo gezegd, zo gedaan. Tijdens mijn eerste wedstrijd schopte ik er meteen drie in en mocht ik blijven staan."

Ongepolijst groeibriljantje

Natuurlijk kreeg de 'grote broer' aan de Aalsterweg in de gaten dat enkele kilometers verderop bij Gestelse Boys een ongepolijst groeibriljantje in de basis stond. Jantje Pingel kon de verleiding van de beste club van Eindhoven niet weerstaan en hees zich in 1948 in het blauwwit gestreepte shirt. Terugdenkend aan zijn beginperiode bij Eindhoven overheersen vooral het spelplezier en de kameraadschap. "De opleiding van voetballers stelde in die tijd helemaal niks voor", licht Jan Louwers het amateurvoetbal begin jaren '50 van de vorige eeuw toe. "Trainers deden maar wat. Ik kan me nog herinneren dat we met de selectie rondom de middencirkel stonden en één voor één een bal moesten terugkopen naar de trainer die op de middenstip stond. Ook al was hij nog zo enthousiast en fanatiek: als spelers zetten wij zelf de lijnen uit."

Gezonde rivaliteit

Begin jaren vijftig was Eindhoven de beste club van de stad. De blauwwitten waren populair bij het volk, PSV was de club van Philips. De rivaliteit was zo groot dat je als dochter van een Eindhoven-supporter niet zomaar thuis kon komen met een meisje uit een PSV-familie. Stratum liep op zondagmiddag massaal uit als Eindhoven zijn thuiswedstrijden speelde. Ruim 20.000 toeschouwers bevolkten de tribunes en de fietsen stonden zij aan zij tot

aan het Sint-Jozefziekenhuis. Jan Louwers: "Met Dick Snoek, Noud van Melis, Frans van Tuijl, Willy Schmidt en ik zelf hadden we vijf topspelers in de basis staan. In die tijd was dat genoeg om bovenin mee te draaien. We hadden het beste team van Nederland. Jammer genoeg zijn we maar één keer kampioen van Nederland geworden. Zelf wijt ik dat aan een gebrek aan professionele begeleiding en onvolwassen gedrag van de spelers. Ook van mezelf: ik pingelde net zo lang met een bal totdat ik hem kwijt was. Dat besef kwam pas enkele jaren later. Ik herinner me nog dat 'die lange Van Tuijl' zei dat ik een ingespeelde bal direct moest kaatsen. Direct afspelen en weglopen, dan krijgt de tegenstander geen vat op je."

Vastgeplakt aan de kalklijn

Jan Louwers was als jongste speler ook de vedette van het team. En vergelijkbaar met Johan Cruyff schuwde hij de confrontatie met trainers en bestuursleden niet.

In de ogen van enkele mensen was hij daarom een 'enfant terrible'. Daar is Jan Louwers het niet helemaal mee eens. "Ik was een echte liefhebber in die tijd", zegt hij lachend. "Bloedfanatiek en heel gedreven. Sommige spelers wilden er alles voor doen en laten om de top te halen. Dat 'doen' lukte nog wel. Met 'laten' had ik meer moeite. Ik rookte gewoon mijn sigaretje en ik dronk ook graag een borrel." De jonge Jan Louwers had moeite met goedwillende amateurs binnen de club die wel de dienst uitmaakten, maar die geen verstand van voetbal hadden. Als voorbeeld haalt hij een toenmalige trainer aan die gek werd van zijn gepingel. "Hij wilde dat ik als

rechtsbuiten aan de kalklijn 'vastgeplakt' stond. Zelf had ik daar een hekel aan, want zo kreeg ik veel te weinig ballen. Twee keer drie kwartier liep hij aan de zijlijn met me mee. Voordat ik een bal kreeg, riep hij al: afspelen! Ik werd daar helemaal gek van. Hij snapte niet dat ik in een vrije rol veel meer waarde voor het team had."

Overstap naar PSV

Twaalf jaar lang verdedigde Jan Louwers de clubkleuren van Eindhoven. Op zijn palmares prijken drie regio-kampioenschappen en het landskampioenschap in het seizoen 1953-1954. In competitieverband scoorde hij maar liefst 89 doelpunten.

Dat is rijkelijk veel voor een voetballer die – als grootmeester van de assist – anderen beter liet spelen en scoren. Net voordat hij dertig jaar wordt, maakt hij de overstap naar concurrent PSV. Bij beide clubs sloeg dat bericht in als een bom. In het Eindhovens Dagblad stonden ruim tweehonderd ingezonden brieven: zowel van voor- als tegenstanders. "Bijna elk jaar klopte PSV bij me aan", verdedigt Jan Louwers ruim vijftig jaar later zijn gewaagde overstap. "Teamgenoten vertrokken of stopten met voetbal: ik had dus geen andere keuze. De motivatie om te blijven was verdwenen. Bovendien wilde ik me nog één keer heel graag bewijzen. Het PSV-publiek was heel kritisch toen ik kwam. Gelukkig kon ik mijn criticasters al in de eerste wedstrijd tegen Feyenoord met twee doelpunten de mond snoeren. Bij PSV heb ik 3 seizoenen met veel plezier gespeeld. Een meniscusblessure was een smet op deze periode, de landstitel in 1963 het hoogtepunt."

Worst verkopen

Jan Louwers heeft niet alleen naam gemaakt als voetballer, ook als ondernemer heeft hij ruimschoots zijn sporen verdiend. Na zijn actieve carrière bouwde hij zijn eigen groothandel uit tot een miljoenenbedrijf. Het ondernemerschap omarmde hij al op 18-jarige leeftijd. Noodgedwongen vindt hij zelf, want hij was veel te eigenwijs om onder een baas te werken. In zijn PSV-tijd runde hij een worstfabriek aan de Kleine Berg in de binnenstad. De volgende anekdote illustreert hoe bijzonder dat was. "Tijdens thuiswedstrijden van PSV verkochten mijn medewerkers worsten op de tribune", vertelt Jan Louwers smakelijk. "Als de tegenpartij dan in de aanval was, gaf ik vanuit het veld aanwijzingen. Voor mij was het 'big business'. In een topwedstrijd tegen Feyenoord verkocht ik ongeveer 2500 worsten voor een gulden per stuk. Zet dat maar eens af tegen mijn jaarsalaris dat ik bij PSV verdiende: 13.600 gulden."

"Wiel Coerver is de enige trainer met wie ik geen enkele aanvaring heb gehad."

Genieten onder Wiel Coerver

Na drie seizoenen kwam er onverwachts een einde aan zijn PSV-periode. Jan Louwers had een vriendin en in de ogen van PSV-manager Ben van Gelder was dat niet gepast. Jan Louwers dacht serieus aan stoppen, maar kon geen 'nee' zeggen toen Wiel Coerver hem voor Roda JC wilde strikken. Even stond de overgang op losse schroeven, omdat de PSV-manager tienduizend gulden voor zijn speler vroeg. Jan Louwers was witheet toen hij dit hoorde, sprong direct in de auto en reed naar het PSV-stadion. "Uiteindelijk heb ik samen met Ben van Gelder een benefietwedstrijd geregeld, waarvan de opbrengst naar PSV zou gaan. Zo was iedereen toch tevreden." Bij Roda JC beleefde Jan Louwers nog drie heerlijke seizoenen. Met trainer Wiel Coerver kon hij heel goed opschieten. "Hij was de enige trainer met wie ik geen enkele aanvaring

heb gehad. Hij hield van technische spelers zoals ik. Voor elke wedstrijd zei hij tegen de rest: Wie is onze belangrijkste speler en wie moet dus de meeste ballen hebben? Wiel was echt een inspirerende trainer. Hij snapte heel goed het verschil tussen coachen en de baas spelen."

Nederlands Elftal

Het spreekt voor zich dat Jan Louwers ook graag het Oranje shirt had willen dragen. Jammer genoeg besliste de selectiecommissie in Zeist anders. Verder dan een wedstrijd in het voorlopig Nederlands Elftal tegen Tsjecho-Slowakije is hij nooit gekomen. Zijn imago van 'enfant terrible' zat hem dwars. "Bij Jaap van der Leek declareerde ik na een proefwedstrijd een tientje extra, omdat ik twee extra krachten moest inhuren voor mijn bedrijf", illustreert Jan Louwers. "Dat viel in slechte aarde. En met de Oostenrijker Max Merkel kreeg ik direct ruzie toen hij mij aansprak met 'der Fummler von Eindhoven' (= pingelaar). Ik kon in die tijd niet tegen kritiek en was heel snel op mijn teentjes getrapt. Zo kan ik me nog herinneren dat Bram Appel tijdens een wedstrijd zei: Weet je dat Elek Schwartz voor jou op de tribune zit? Ik werd direct boos en antwoordde: Weet hij na 5 seizoenen nog steeds niet hoe goed ik kan voetballen".

Oude liefde roest niet

Sinds enkele jaren is Jan Louwers weer één van de vaste toeschouwers bij de thuiswedstrijden van zijn grote liefde. Ook de verrichtingen van PSV volgt hij in binnen- en buitenland op de voet. "FC Eindhoven zit in mijn hart, PSV is mijn vriend", verklaart hij glimlachend deze dubbele voorkeur. "Ik geniet met volle teugen van het huidige succes. Ernest Faber is een zeer talentvolle trainer die al dat jonge spul aan het voetballen heeft gekregen. Dat is een knappe prestatie. FC Eindhoven speelt aanvallend, dominant en verzorgd voetbal. Het is prettig dat er een frisse wind waait door de club. Ik verwacht veel van het jonge, nieuwe bestuur. Dankzij de inspanningen van Ed Creemers en sponsors kunnen zij nu bouwen aan een stabiele topper in de Jupiler League."